

גובה מנכסים בני חרין

A person who lends to another on the basis of a bond, that person may claim back the loan from mortgaged property. If it was done with witnesses, the lender may claim back the loan from unmortgaged goods (BB 10.8).

V Vocabulary

- גָלוּי (passive participle of גָלוּהַ 'revealed'; בגלוי-בסתור 'in secret-in public'
הִימָנוּ (= מִמָּנוּ) 'from him'
הִסְתַּכֵּל (htp. of סָכַל) 'observe, consider'
הֶעֱרִיָּה 'sexual contact'
זִיבָה 'venereal disease'
כַּלְפֵּי 'towards, against'
מֵאֱמָר 'word, command, order'
מָקַק 'perish, decay'
נָדַר 'vow', נָדַר מִן הָעִיר 'vow not to go to the city'
סָבַר 'hope, think, imagine'
עֲבוּר 'city boundary'
עַל אַחַת כְּמָה וְכָמָה 'how much more in a similar situation!', an elliptical formula that replaces the conclusion of an *a fortiori* argument
הֶעֱלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלָיו 'the passage treats him as though'
פָּרְסָם 'divulge, make public, publish'
צָעַר 'distress'
רֶוֶק 'single, unmarried'
שָׁלַט 'rule'
שָׁמַשׁ 'serve'
תְּחוּם 'district, area'

VI Exercises

1. הוא היה אומר, כל שמעשיו מרבין מחכמתו, חכמתו מתקימת, וכל שחכמתו מרבה ממעשיו, אין חכמתו מתקימת.
2. בעשרה מאמרות נברא העולם. ומה תלמוד לומר [לומר K lacks] ? והלא במאמר אחד [היה + K] יכול להבראות? אלא להפרע מן הרשעים, שמאבדין [שהן מאבדין K] את העולם שנברא בעשרה מאמרות, ולתן שכר טוב לצדיקים, שמקמיין [שהן מקמיין K] את העולם שנברא בעשרה מאמרות.
3. אמר רבי יוסי בן קיסמא, פעם אחת הייתי מהלך בדרך, ופגע בי אדם אחד, ונתן לי שלום והחזירתי לו שלום.
4. תקורא את שמע ולא השמיע לאזנו, יצא ... קרא ולא דקדק באותיותיה.

- רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, יֵצֵא.
5. נִתְּנָה רֵשֶׁה הָאֵשָׁה, נִשְׁתַּחֲרַר הָעֶבֶד, חִיבִין לְשִׁלְמִים.
6. עֶבֶד שֶׁנִּשְׁבָּה וּפְדָא אוֹהוּ, אִם לְשׁוּם [לְשִׁם K] עֶבֶד, יִשְׁתַּעֲבֵד. אִם לְשׁוּם [לְשִׁם K] בֶּן חֲרִין, לֹא יִשְׁתַּעֲבֵד. רַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ, יִשְׁתַּעֲבֵד.
7. מִי שֵׁישׁ לוֹ אוֹכְלִים מְרַבִּים וְנִכְסִים מְעֻטִים [מְמוּעָטִים K], מֵבִיא שְׁלָמִים מְרַבִּים וְעוֹלוֹת מְעוֹטוֹת [מְמוּעָטוֹת K], נִכְסִים מְרַבִּים וְאוֹכְלִים מְעֻטִין, מֵבִיא עוֹלוֹת מְרַבּוֹת וְשְׁלָמִים מְעֻטִין.
8. הַנּוֹדֵר מִן הָעִיר, מִתֵּר לְכַנֵּס לְתַחֲוֹמָהּ שְׁלֵעִיר, וְאִסוּר לְכַנֵּס לְעִבּוּרָהּ.
9. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר אוֹמֵר, רְאִיתָ מִיָּמֶיךָ חַיָּה וְעוֹף שֵׁישׁ לָהֶם אֲמַנּוֹת? וְהֵן מִתְּפַרְנְסִין שְׁלֵא בְצַעַר, וְהֵלֵא לֹא נִבְרָאוּ אֱלֵא לְשִׁמְשָׁנִי, וְאֲנִי נִבְרָאתִי לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנִי, אֵינּוּ דִין שֶׁאֲתַפְרִנס שְׁלֵא בְצַעַר?
10. וְהִיא כְּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ וְנִבְרָ יִשְׂרָאֵל... [שְׁמוֹת יוֹ יֵא]. וְכִי יָדִיו שְׁלֵמִשָּׁה עוֹשׂוֹת מִלְחָמָה אוֹ שׁוֹבְרוֹת מִלְחָמָה? אֱלֵא לֹא לֹא לְדָךְ, כֹּל זְמַן שֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל מִסְתַּכְלִים כְּלָפֵי מַעְלָה וּמִשְׁעַבְדִּין לָבֶם לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים, הָיָה מִתְּגַבְרִים, וְאִם לֹא, הָיָה נוֹפְלִים.
11. עֲשֵׂה לְךָ שְׂרָף וְשִׁים אֶתוֹ עַל-נֶס, וְהִיא כְּלִי-הַנְּשִׁיף וְרָאָה אֶתוֹ וְחִי [בְּמִדְבַר כֹּא' ה']. וְכִי נִחַשׁ מִמִּית, אוֹ נִחַשׁ מִחַיָּה? אֱלֵא בְּזְמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִסְתַּכְלִים כְּלָפֵי מַעְלָה וּמִשְׁעַבְדִּין אֶת לָבֶם לְאֲבֵיהֶן שְׁבַשְׁמִים, הָיָה מִתְּרַפְּאִים, וְאִם לֹא, הָיָה נִמּוֹקִים.
12. לְפִיכֶךָ נִבְרָא אָדָם יְחִידִי, לְלַמֶּדְךָ שְׁכָל הַמַּאֲבָד נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל מַעְלָה עָלָיו הַכְּתוּב כִּאֲלוֹ אֶבֶד עוֹלָם מֵלֵא, וְכָל הַמְקִים נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל מַעְלָה עָלָיו הַכְּתוּב כִּאֲלוֹ קִים עוֹלָם מֵלֵא.
13. הַכֹּל מִטְּמֵאִין בְּיָבֵה, אִף הַגֵּרִים. אִף הָעֶבְדִּים, בֵּין מִשְׁחַרְרִין בֵּין שְׂאִינָן מִשְׁחַרְרִין.
14. מִשָּׁה אָמַר, וּמַת כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם [שְׁמוֹת יֵא' ה'], וְהָיוּ סְבוּרִין שְׁכָל מִי שֵׁישׁ לוֹ אַרְבַּעָה אוֹ חֲמִישָׁה בָּנִים אֵין מֵת אֵלֵא הַבְּכוֹר שְׁבָהֶם. וְהֵם לֹא הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁנִּשְׁיָהֶם חֲשׂוֹדוֹת עַל הָעֵרִיּוֹת וְהָיוּ כּוֹלֵן בְּכוֹרוֹת מִרוּוֹקִין אַחֲרֵיהֶם. הֵן עָשׂוּ בִּסְתֵר וְהַמְקוֹם פִּרְסָמֵן בְּגִלּוּי. וְהָרִי הַדְּבָרִים קָל וְחִמֵּר, וּמָה אִם מוֹדֵת הַפּוֹרְעֵנוֹת מַעֲוָה הַעוֹשָׂה בִּסְתֵר הַמְקוֹם מִפְּרַסְמוֹ בְּגִלּוּי, מִדָּה טוֹבָה מְרֻבָּה עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.
15. שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחִי אוֹמֵר, מִשְׁלֹו מִשְׁלֵ, לְמָה הַדְּבַר דּוּמָה? לְאַחַד שֶׁהִיא מִהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ וּפָנַע בּוֹ זָאֵב, וְנִיצַל מִמֶּנּוּ וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמִסְפֵּר מַעֲשֵׂה הַזָּאֵב. פָּנַע בּוֹ אַרְי וְנִיצַל הִימָנוּ, שִׁכַח מַעֲשֵׂה זָאֵב וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמִסְפֵּר מַעֲשֵׂה אַרְי. פָּנַע בּוֹ נַחֵשׁ וְנִיצַל מִמֶּנּוּ, שִׁכַח מַעֲשֵׂה שְׁנִיָּהֶם וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמִסְפֵּר מַעֲשֵׂה נַחֵשׁ. כֶּךָ יִשְׂרָאֵל, צְרוֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת מִשְׁכַּחוֹת הַרְאִשׁוֹנוֹת.
16. וְכֵן אֵתָה מוֹצֵא שְׁכָל אוֹמֵה וּלְשׁוֹן שְׁיַעֲבֵדָה אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁלִטָה מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ בְּשִׁבִיל כְּבוֹדֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
17. לְמָה הַדְּבַר דּוּמָה? לְמַלְךְ בֶּשֶׂר וְדָם שֶׁהִיא מִהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ וְנִהַג אוֹהֲבוֹ עִמוֹ. כִּשְׁהוּא נּוֹסֵעַ אוֹמֵר, אֵינִי נּוֹסֵעַ עַד שִׁבְא אוֹהֲבִי, וְכִשְׁהוּא חוֹנֵה אוֹמֵר, אֵינִי חוֹנֵה עַד שִׁבְא אוֹהֲבִי. נִמְצָאת מִקִּיִּים, עַל פִּי מִשָּׁה יַחֲנוּ, וְנִמְצָאת מִקִּיִּים, עַל פִּי יַחֲנוּ, וְעַל פִּי מִשָּׁה יִסְעוּ, וְעַל פִּי יִסְעוּ.
18. אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם, אֲנִי עֵתִיד לְשִׁלְמֵם שְׁכַר. אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם, עֵתִיד לִפְרַע.
19. לְמָה נֹאמַר עֲנִי וְאֲבִיוֹן [דְּבָרִים כַּד' יד']? מִמָּהֵר אֲנִי לִפְרַע עַל יְדֵי עֲנִי

ואביון יותר מכל אדם.
20. והסלים והבכורים ניתנים לכהנים בשביל לרבות מתנה לכהנים.

Sources. 1. Abot 3.9. 2. Abot 5.1. 3. Abot 6.9. 4. Ber 2.3. 5. BQ 8.4. 6. Giṭ 4.4. 7. Ḥag 1.5. 8. Ned 7.5. 9. Qid 4.14. 10. RS 3.8. 11. RS 3.8. 12. Sanh 4.5. 13. Zab 2.1. 14. Mek 12.33 (L 1.103). 15. Mek 13.2 (L 1.133). 16. Mek 14.5 (L 1.196). 17. SNm 84.2 (H 80). 18. SNm 115.5 (H 129). 19. SDt 278 (F 296). 20. SDt 300 (F 318).